

TORONTÁI

Ára 1 Din	Szerkesztőség és kiadóhivatal: Vel. Becskerek, Obiljeva (Zápolya) u. 1	POLITIKAI ÉS TÁRSADALMI NAPILAP	Az előfizetés ára:		Ára 1 Din
	Telefonaszámok: Szerkesztőség 281 Kiadóhivatal 21 Sürgőnycim: Torontál, Veliki Becskerek		Felelős szerkesztő: Dr. MARA JENŐ	Egész évre . 300 D Negyedévre . 75 D Félévre . . . 150 D Havonta . . . 25 D	

A francia frankokat Windischgrätzék a francia bank igazi kliséiről nyomták.

Budapest, febr. 6.

A Havas távirati ügynökség hivatalos helyről jelenti: Hivatalos körök esodálkoznak rajta, hogy külföldi lapokban olyan kommunikék jelennek meg a magyar franküggyel kapcsolatban, amelyek olyan színezetűek, mintha Franciaország eselszövénye volna, amelyet a kis-ententével kötött Magyarország ellen.

Briand jelét adta igazi pacifizmusának, amikor legutóbb is Franciaország érdekeit védte ugyan, de Magyarország büszkeségét sem akarta megsérteni, amikor az utolsó napokban felvetett kamarai interpelláció elhalasztását kérte. Nem akarta ugyanis azt, hogy a francia kamarában elhangzó interpelláció megelőzze a magyar bíróság döntését.

Clinhant tárgyalása Teleky Pállal

Clinhant francia követ tegnap meglátogatta lakásán gróf Teleky Pált, akivel két órán keresztül tanácskozott. Clinhant az érdeklődő újságíróknak kijelentette, hogy tanácskozásai teljesen magánjellegűek. Kormányán kívülben is olyan

utasítást adott, hogy semmiféle közleményekkel ne vágjon az események elé.

Hir szerint, Teleky Pál gróf a kormány nevében tárgyalt Clinhanttal.

Teleky gróf a Pesti Hírlap munkatársával folytatott beszélgetés során kijelentette, hogy olyan mérvű kormányváltásra gondolnak az ország belsejében egyes szélsőséges elemek, amely könnyen az eddig megszerzett és konszolidált értékek pusztulását jelentené. Ez érlelte meg benne azt az elhatározást, hogy belép az egységespártba, mert szilárd a meggyőződése, hogy a mai helyzetből való kivezető utat egyedül Bethlen személye tudja garantálni.

25 ezer bankjegy 30 nap alatt.

Az ügyészség által megindított pótnyomozás új adata az, hogy a frankhamisítással foglalkozó technikai egyének harminc nap alatt 25 ezer hamis bankjegyet nyomtak.

Budapest, febr. 6.

A Wiener Allgemeine Zeitung tegnap este szenzációs cikket hoz-

zott, amely a frankhamisítást egész új irányba tereli.

A cikk szerint valószínű, hogy a hamis frankokat a francia bank eredeti kliséiről nyomták. Ezt a tényt sok mindenféle mellékkörülmény támasztja alá. Így kétségtelen tény, hogy

Jankovich és Schulze Windischgrätz megbizásából több ízben jártak künn Párisban és valószínűleg sikerült nekik a Banque de France tisztviselőiből két-három embert meggyerőniök, akik kiadták nekik az ezer frankos bankjegyek kliséit.

A másik fontos momentum, hogy Windischgrätz vallomásaiban azt jelentette ki, hogy tíz milliárdot költött a frankhamisításra. A nyomozók megállapításai szerint, a gépek 300 millióba kerültek, a papír 300 millióba, a személyi kiadások és egyebek 400 millióba, ami összesen csak egy milliárd, ilyenformán kilenc milliárd hiányzik még, amit arra használtak föl, hogy megfizessék a Banque de France egy-két emberének közreműködését.

Cáfolat helyett komoly biztosítékot követelnek Radicstól.

Pasity másfél óras kihallgatása. — Nikics erdő- és bányáügyi miniszter Radics elé utazott.

Beograd, febr. 6.

A szupstina tegnap folytatta az állambáztartás költségvetésének a vitáját. Davidovity Ljuba, a demokrata-párt vezére szólalt fel ezután és a budget bírálatán kívül kitért a politikai helyzetre és a kormány ténykedésére. A politikai helyzet ismertetésénél kiterjeszkedett a Radics-radikális-párt agitációjára is és élesen támadta a horvát paraszt-párti vezért egyes beszédei miatt.

Davidovity beszéde méginkább hevitette a kedélyeket. A politikusok alkalmat és időt láttak a Radics-ügyben kiforszírozni a kormány álláspontját. Uzunovity válaszában kénytelen volt kitérni a felvetett kérdésre és bár nem adott nyílt feleletet a Davidovity által érintett ügyekben, mégis jeletni engedte, hogy a radikális-párt számol Radics esetleges kiválásával és ebben az esetben is képes jelenlegi helyzetét megtartani. Uzun-

vity beszédében burkolt formában bár, de kidomborította azt a körülményt, hogy a radikálisok száznegyvenkét mandátumukkal biztosítják a parlament munkaképességét.

Fontos mozzanat volt a belpolitikai életben Pasity Nikola miniszterelnök tegnapi kihallgatása. Pasity audienciáját összefüggésbe hozzák a politikai helyzettel és kihallgatásának nagy jelentőséget tulajdonítanak. Hir szerint, könnyen befolyással lehet a jövő politikájának a kialakulására. A mai helyzet végleges tisztázására, beavatottak véleménye szerint, csak kedden kerülhet sor, amikor a Radics Szeptán dalmáciai és boszniai utjáról visszatér Beogradba.

Politikai körökben élénken foglalkoznak Radics várható cáfolatával. Radics, a jól bevált recept szerint, minden bizonnyal ezuttal is, az újságírókra hártja a felelőséget és azt fogja állítani, hogy

beszédét rosszul jegyezték és el nem hangzott nyilatkozatokat tulajdonítottak neki. Beogradban előre számolnak ezzel az eshetőséggel és azért eleve azt az álláspontot foglalják el, hogy nem elégszenek meg egyszerű cáfolattal, hanem biztosítékot követelnek a jövőre nézve, hogy ilyen nyilatkozatokkal és beszédekkel nem lazítja meg a koalíciót.

A radikálisok elsősorban azt fogják követelni, hogy Radicsék a költségvetés megszavazásáig kitartsanak a kormány mellett. A költségvetés meghozatala után részletes munkaprogramot dolgoznak ki, melyet, ha nem találnak alkalmasnak, vagy elfogadhatónak, kiléphetnek a koalícióból.

Pasity miniszterelnök este fél hat órakor a királyi palotába hajtattott, ahol hét óráig tartózkodott. Másfél óras kihallgatásának nagy jelentőséget tulajdonítanak és azt

állítják, hogy azon főleg Radics magatartásáról esett szó. Részletesebb értesülések Pasity szigorú titoktartása folytán, nem szivárogtak ki.

Szimonovity szociálpolitikai miniszter az este miniszteri konferencián vett részt, amelyen megerősítette a politikai körökben elterjedt hírt, hogy rövidesen beadja a lemondását, ha Radics káros agitációját idejében meg nem gátolják.

A konferencia után újságírók kérdésére Szimonovity kijelentette, hogy nem elégszenek meg Radics egyszerű cáfolatával, hanem realisabb és komolyabb biztosítékot fognak követelni.

Nikics dr. horvát paraszt-párti miniszter az este Zagrebba utazott. Az erdő és bányáügyi miniszter utjáról az a vélemény került felszínre, hogy Nikics Radics elé megy, hogy a beogradi hangulatról tájékoztassa és megbeszélje a pártvezérrel a szükséges tennivalókat. Horvát paraszt-párti körökben érelyesen cáfolják a kombinációt és kijelentették, hogy utjának tisztára magánjellege van.

A folyamhajózási törvény életbeieptetése.

Beograd, febr. 6.

A folyamhajózási törvénynek a szkupstinában való megszavazása után a közlekedési miniszter helyettese tegnap értekezletet hívott egybe, amelyen résztvettek a minisztérium osztályfőnökei. Az értekezleten megbeszéltek azokat a rendelkezéseket, amelyeket az új törvény életbe léptetése tesz szükségessé.

Németország hétfőn adja be felvételi kérvényét a Népszövetséghez.

Páris, febr. 6.

Briand miniszterelnök tárgyalásokat folytatott tegnap a német kormány kiküldöttével, Höschel, Németországnak a Népszövetségbe való belépéséről.

Höschel bejelentette, hogy Németország hétfőn délután fogja átadni a felvételt kérő okmányt a népszövetségi főtitkárságnak.

TÖZSDE

Február 6.

Budapest. Buza 410, takarmányárpa 245, sörárpa 340, rozs 235, zab 260, köles 190, tengeri 185.

A román belpolitikai helyzetről.

A román politikai élet az utóbbi hetekben nagyon mozgalmas. Jóformán újév óta állandó izgalom uralkodik. Az év első napján a trónörökös mondott le trónöröklési jogairól és az nagy politikai megválasztásokkal járt. Április elején érvényét veszti a mostani kormány megbízása és Bratianu miniszterelnök még alkalmat akar adni az ellenzéknek a harc megindítására. Ezért váratlanul febr. 17-re kiírta a községi választásokat.

A községi választásoknak nincsen ugyan politikai jellegük, azonban a mai időkben ezen választások nem lehetnek politikamentesek. Ezt tudja a kormány és az ellenzék is. A liberális kormány igen ügyes sakkhuzást tett a választások kiírásával. Arról van most szó, hogy a nép megmondja, mint vélekedik a kormányról. Ha sikerül a liberálisoknak most a választásoknál a többséget megszerezni, úgy elérhetik azt, hogy a király őket bizza meg a parlamenti választások keresztülvételével, miután ők rámutatnak arra, hogy a lakosság, a nép, a választók szimpátiáját bíráják. Ha nem sikerül többséget szerezniük, akkor mindenesetre, mint igen erős kisebbség kerülnek be az önkormányzatokba és itt olyan személyekkel töltik majd be a mandátumokat, akik az új törvények értelmében a szenátusba kerülhetnek, úgy hogy ezáltal a szenátusban nagy befolyást biztosíthat magának a liberális-párt.

Tekintettel erre, az ellenzék minden erejét megfeszíti, hogy a liberálisok politikai céljainak megvalósítását lehetetlenné tegye. Az ellenzék tulajdonképpen két csoportból áll: a radikális parasztpártból, amelynek a régi királyság területén és Bessarabiában van nagy befolyása és az erdélyi nemzeti-pártból, amelynek vezetői Take Jonescu és Jorga. Ennek a pártnak hívei a demokratikus érzésű intellektuellekből kerülnek ki és igen sok híve van az erdélyi nemzeti-pártnak a régi királyság területén is. Már 1924. évben folytatók a két hatalmas ellenzéki párt között tárgyalások a két csoport együttműködését illetően, sőt a pártok egyesülése is szóba került. Egy 10 szakaszból álló minimálprogramot állítottak annak idején össze, azonban végrehajtására nem került már a sor, mert a tárgyaló felek a vezetőség kérdését illetően nem tudtak megegyezni. A két párt között a múlt év nyarán újra felvették a tárgyalásokat, midőn a liberális kormány fontos törvényjavaslatokat terjesztett be.

Ezen nézeteltérések dacára a két párt közti tárgyalások nem szakadtak meg és most, mikor a liberális-párt elleni elhatározó akcióról van szó, a két ellenzéki párt megegyezést teremtett. Egyesülésre nem került a sor, szerződést kötött a két párt és megegyeztek abban, hogy milyen lesz az új kormány összetétele az ellenzék választási győzelme esetén, továbbá, hogy miképpen osztják meg a parlamenti mandátumokat. Megegyezett a két párt abban, hogy az agrár vidékeken közös listát állítanak, míg a városokban listáikat a szakszervezetekkel, a középosztály pártjaival s a kisebbségi pártokkal kapesolják.

„A budget nagyon rossz agitációs eszköz lesz a választásokon“.

Beograd, febr. 6.

A radikális-klub tegnap délután ülést tartott, amelyen folytatták a költségvetés vitáját. Az ülés egyetlen szónoka

Vukicsevity Velja volt közoktatási miniszter, aki kiméletlen kritikát mondott a pénzügyminiszter fölött. Azzal vádolja a pénzügyminisztert, hogy nem adott elég időt arra, hogy a költségvetést a megfelelő időben vitassák meg.

A költségvetésben prelimitált bevételeket szerinte nem lehet behozni, mert a tavalyi gazdasági év konjunkturáihoz mérték őket a költségvetés egybeállításánál. Az idén pedig

lényegesen rosszabbodtak a viszonyok és ilyenformán aligha lehet az ország végső erőfeszítése nélkül behozni az előirányzott összegeket. Ő annak idején azért lépett ki a kormányból, mert takarékosági szempontból néhány gimnáziumot be akart szüntetni.

Ha a kormány — amint beszél — választásra készül, úgy ez a költségvetés igen rossz agitációs eszköz erre a célra.

Sztojadinovity pénzügyminiszter olyan nagy hatalom volt, hogy egyes minisztereknek megszüntette a hitelnyújtást, ezáltal neki kellett volna meghajolni a kényszerűség nyomása alatt és takarékoskodni.

Sztojadinovity pénzügyminiszter lemondása biztosra vehető.

Beograd, febr. 6.

Politikai körökben arról beszélnek, hogy Sztojadinovity helyzete megrendült. Az utolsó időkben annyi helyről érte működését súlyos és elítélő kritika, hogy hazaérkezése után kénytelen lesz levonni a konzekvenciákat és benyújtani a lemondását.

Sztojadinovity helyzetét az itthon

elmondott kritikákon kívül, súlyosan terheli az is, hogy nem tudott amerikai adósságaink szabályozása körül semmi eredményt elérni.

Jól informált helyen már Sztojadinovity utódját is ismerik, aki parlamenten kívüli ember lesz és pedig a Jelzálóbank igazgatója: dr. Markovity Bogdán.

HIREK

— febr. 6.

Kinevezések. Maslovski Vladimír törvényszéki jegyzőt az igazságügyminisztérium bíróná nevezte ki a becskerekai törvényszékhez. Urosevity Radivoj becskerekai törvényszéki jegyzőt Báestopolvára helyezte át járásbírói minőségben.

Liceális előadás. A becskerekai népegyetem (narodni universitet) rendezésében vasárnap délután hat órákor a megyeháza nagytermében előadás lesz, mely alkalommal Salorovity Nenofon, a beográdi egyetem orvosi fakultásának docense, folytatja a múlt vasárnap megkezdett érdekes előadását az élelmezés forradalmáról. Második előadásának a címe: A vitamin jelentősége az élelmezés kérdésének a megoldásánál II. Az ésszerű élelmezés.

Az újságírókál meghívóinak szétküldése megkezdődött és hétfő estig minden meghívottnak kikézbcsitik. A rendezőség kérni fogja, hogy aki elnézésből nem kapott volna meghívót, jelentse azt bármelyik újság szerkesztőségének.

A magyar gimnázium működvelő előadása. A velikibcskerekai áll. főgimnázium magyar tagozata február 12., 13. és 14-ikén a városi színházban előadást rendez. Szinre kerül Farkas Imre 3 felvonásos operettje „A kis kadét”. Helyárak: földszinti páholy 100 Din, I-ső emeleti páholy 80 Din, II. emeleti páholy 60 Din, zsölye 25 Din, zártszék 20 Din, diákjegy 5 Din. Jegyek kaphatók délelőttönként Ivanitza F. Károly Alekszandrova (Fő) utcai üzletében és vasárnap délelőtt 10—12-ig a színházi pénztárnál.

A baranyai menekültek e hó 7-én, vasárnap délelőtt 10 órákor a szokott helyen értekezletet tartanak

* Elszakíthatatlan harisnyák Eugen Klein fióküzletében, Velikibcskerek, Alekszandrova (Fő) u. 14.

A megye kölcsöne. Torontál-Temes megye közigazgatási bizottságának négytagú albizottsága, amely a vármegye százezer dináros kölcsöne ügyében informatív jellegű tárgyalásokat folytatott Oszijeken, Zágrebban és Beogradban, utjáról visszatért Becskerekre. A bizottság a kölcsön megkötésénél számba jöhető pénzesoportok iránt érdeklődött. Az alkalmasaknak talált pénzesoportok megbízottaival a részletes tárgyalások megindításáig írásbelileg érintkeznek.

Davidovity Ljuba a Bácságban. Setyerov Szlávko bácsági demokrata képviselő hétfőn Becskerekre érkezik, ahol párthíveivel értekezletet tart. Setyerov ez alkalommal a becskerekai, jaszatomityi és a kanjizsai járás több helységébe ellátogat. Hir szerint, előkészíti Davidovity Ljuba pártvezér bácsági utját, amelynek során Becskerekre és Kikindára készül ellátogatni.

* A Purimbál Grószéknál az idén február 28-án, vasárnap este lesz megtartva.

Büntető főtárgyalás a becskerekai törvényszéken. A becskerekai törvényszék büntető tanácsa ma délelőtt tárgyalta Hajdu János novibecseji vendéglős és Dulka János novibecseji földmives bűnyűjét, akik 1924-ben együttes erővel megverték Dulka apósát, mert figyelmeztette vejét, hogy kevesebbet igyon. A sértett vő az üzleti érdekeiben veszélyeztetett vendéglős segítségével alaposan helybenhagyta a józan tanácsadót. A bíróság Hajdut 14 napi, Dulkát pedig 21 napi fogházra ítélte. — Sztan Salamon velikitoráki cigány 1923-ban a fő-utcai Daun-féle vaskereskedésből világos nappal husz mosdótálat lopott el. A tulajdonos észrevette a vakmerő lopást és a tolvajt elfogta. Mivel a kár a 3000 dinárt nem haladta volna túl, csupán véttség címén találták bűnösnek és ezért hét hónapi fogházra ítélték.

Mennyi a munkásadó. Többen azzal a kérdéssel fordultak a bácsági kereskedelmi és iparkamarához, hogy mennyire rug az eredetileg két százalékosnak tervezett munkásadó. A kamara a városi adóhivatalnál érdeklődött ez ügyben és azt a felvilágosítást kapta, hogy az elmúlt évre 5-55 százalékot vonnak le munkásadó címén. Vagyis minden száz dináros fizetés után öt dinár és ötvenöt parát tartoznak a munkaadók befizetni. Ebből az összegből 3-30 százalék az állami pénztár követelése, a többi a községi pótdadó. Az 5-55 százalékos munkásadó a múlt évre (április elsejétől) érvényes, míg az idén a községi pótdadó leszállításával némileg csökkenteni fogják a munkásadót is. A fizetés meghatározásánál beszámítják a természetbeni járandóságokat is, mint amilyen az élelmezés, lakás stb.

A bécsi szocialista lapvezér zsarol. Az „Abend” című szocialista újság szerkesztőjét, Reisz Sándort azzal vádolják, hogy Bosel bankárt két milliárddal és a Ländlerbankot, továbbá egy bécsi kenyérgyár árdragításért elítelt igazgatóját 3—3 milliárd koronával megszarolta.

* **„Szlávija” sportegylet álarcsobáljára,** — mely ma, szombat este lesz megtartva a „Klub”-kávéház termeiben, — az agilis rendezőség részéről már az összes előkészületek megtörténtek. Az álarcsobál iránt egyébként óriási érdeklődés nyilvánul meg és minden jel arra mutat, hogy a közönségnek ezuttal ismét egy fesztelen, élvezetes estben lesz része.

* **Lucia Dalmatinka urnő vasárnap, e hó 7-én este 8 órákor a Kereskedelmi Akadémia nagytermében mutatványos előadást rendez az okulisztikus tudományból.** Lucia urnő saját médiumaival és a közönség közül is olyan mutatványt fog mutatni, amely a közönséget bámulatba fogja ejteni. Látogassák meg Lucia Dalmatinka titokzatos estjét. Belépő jegyek kaphatók este 6 órától a pénztárnál.

* **Egy láda — ötven kilogramm cukor ingyen.** Az idei kék-fehér Purimbáln a rendezőség egy újítással lép meg a közönséget. A már eddig sablonos szépségversenyektől eltérve, megrendezi városunkban először „hogy ki a legcukrosabb hölgy a bálón” szavazóversenyt, a melyben az első díj egy láda, ötven kilogramm kockacukor, a második díj egy tíz kilogrammos süvegucukor lesz, azonkívül a legtöbb szavazólapot eladó hölgyek is részesülnek meglepetésszerű ajándékban.

* **MELEGHY A. PÁL UJ MODERN TEMETKEZÉSI VÁLLALATA** legolesobbban rendez temetkezéseket. Minden temetkezéshez díjtalanul ad diszes üveges gyászkoocsit.

Dr. Földes
Margit-
crém,
puder,
szappan
csodaszéppé teszi.

Ujból mindenütt kapható.
Vezérképviselőt:
Heller, Vel. Kikinda.

* Va

Bioszk
(La m
részes
landor
hires e
rösural
főszere
Mosjuk
zönsége
készül
cia film
ben a
és töké
zalmak
több és
felesiga
nézni.
den pil
hoz.

* Az

redout)

* Re

Dr. I.

Két nu

egy üve

lyet mi

tem. Na

magam.

3 üvege

ez a gy

nos. Ne

szanyere

az Isten

ratlanul

nak. M

Knezevic

Radio

szit és

Dr. I. B.

laborató

szka ul.

* Szor

13-án a

ben far

rendezte

tor. Hel

nely 10

közönség

jegykró

után tá

ilionvers

vendéges

pártfogá

és Mesz

* 65

ismert,

chinek

den szia

készlet

kapható

a „Pava

Am

pából

donból

pában

seroif H

Salfor

nevezetes

amerikai

átszállító

rikába.

gal épít

minden

esomago

lamokba

ugy ossz

detiben

lül ez má

vezetessé

ilyen mé

tottak. A

priorság

egy Wad

aki azt s

Ameriká

* Deuts

and fran

Klavierke

in voneh

die Admi

Velikibe

* Vasárnap kezdi meg a Balkán Bioszkop a **BORZALMAK HÁZA** (La maison du mystère) című 3 részes érdeklésítő és izgalmas kalandorfilmkolosszusát. Szereplői a híres cári színészgárda, mely a vörösrudalom elől Párisba szökött. A főszerepben a méltán ünnepeelt Iván Mosjukinnal. E filmremek nem közönséges kalandorfilmek recipéjére készült tucatdarab, hanem a francia filmművészet mesterműve, melyben a szellemesség, a fantasztikum és tökéletes játék egyesül. A Borzalmak házát még a legtapasztaltabb és legelfásultabb filmrőkák is feleségázott érdeklődéssel fogják nézni, mert eszelelményében minden pillanat új, meglepő fordulatot hoz.

* Az idei Purim-bál (kék-fehér redout) február 27-én a Kaszinóban.

* Reuma — köszönetnyilvánítás.

I. Rahlejev urnak — Beograd. Két nappal ezelőtt kaptam Öntől egy üveg Radio Balsamicát, amelyet mindjárt használatba is vettem. Ma már sokkal jobban érzem magam. Ezért kérem küldjön még 3 üveggel. Komolyan látom, hogy ez a gyógyszer nagyon jó és hatásos. Nem is gondoltam, hogy viszszererem az egészségem, de hála az Istennek, én visszanyertem vártaul. Ajánlani fogom barátainak. Maradok köszönettel Josip Knežević Oklaj, Knin, Dalmacija.

Radio Balsamica gyógyszert készít és utánvét mellett szétküld Dr. I. Rahlejev Radio Balsamica-laboratóriuma, Beograd, Koszovszka ul. 43.

* Szombaton, f. évi február hó 13-án a „Klub”-kavéház nagytermében farsangi műsoros táncestélyt rendezünk. Kezdeté este pont 8 órakor. Helyarok: I. hely 15 dinár, II. hely 10 dinár. Felkérjük a tisztelt közönséget, hogy sziveskedjenek a jegyekről előre gondoskodni. Műsor után tánc reggelig. Szépség és kótilionverseny Vasárnap, e hó 7-én vendéget a „Kaszinó”-ban Szives pártfogást kérnek, tisztelettel Butor és Mesznik okl. táncatanárok.

* 65 dináros crep de chinek! Az ismert, kitűnő minőségű crep de chinek nagy mennyiségben és minden színben megérkeztek és míg a készlet tart, méterenként 65 dinárért kaphatók Velizár S. Paunovityndál, a „Pávához”.

Az amerikaiak hajón viszik Európából Amerikába a házakat. Londonból jelentik: Angliában mostanában került eladásra a híres Agseroff Hall nevű kastély. Ezt a Salford grófságban fekvő történelmi nevezetességű kastélyt egy gazdag amerikai építész vásárolta meg és átszállította az egész kastélyt Amerikába. A kastély, amely valóságos építési remekmű, lebontották és minden egyes részét gondosan becsomagolva hajón az Egyesült-Államokba szállították, ahol ugyanúgy összeállítják, mint ahogy eredetiben felépítették. Rövid időn belül ez már a második történelmi nevezetességű építmény, amelyet ilyen módon Amerikába átszállítottak. A közel múltban a Warnich priorság kastélyát vásárolta meg egy Wadell nevű gazdag amerikai, aki azt szintén hajón szállította át Amerikába.

* Deutsche Erzieherin, der engl. und franz. Sprache mächtig, mit Klavierkenntnis, sucht sofort Stelle in vornehmen Haus. Anschriften an die Administration der Neuen Zeit, Velikibeckerek.

A Bácság gyáripára.

Beszélő számok a nagyipar termelőképességéről és foglalkoztatható munkásokról.

— A „Torontál” tudósítójától. —

Beeskerek, febr. 6.

Érdekes kimutatást dolgozott ki Sztanojlovity Sándor, a bácsági kereskedelmi és iparkamara titkára. A kimutatásban a Bácság gyáripárát ismertette és felemlítette az egyes ipartelemek termelőképességét, valamint a foglalkoztatott munkások számát. A termelőképességet a teljes üzem után számította, a válságos gazdasági helyzet azonban több nagyipari vállalatot jelentős redukczióra kényszerített, úgy hogy mai teljesítménye korántsem éri el a maximumot. A kimutatásból azt a következtetést vonhatjuk le, hogy a gazdasági helyzet megjavításával visszaállítható a bácsági gyáripár teljes termelőképessége és megszüntethető a munkanélküliség. A kivándorlás ellen tehát a leghatásosabb módon a gazdasági helyzet megjavításával (adók, vasúti és vámtarifák leszállításával) lehet küzdeni és igazán értékes eredményt csakis ilyen eszközökkel érhetnek el az arra hivatottak.

A kimutatás szerint, a Bácságban legjelentősebb a malomipar. Nem kevesebb, mint száztizennhat nagyobb (export) malom működik a Bácság területén, amelyek naponta négyszáz vagon gabonát dolgozhatnak fel és 1500 munkást foglalkoztathatnak. A gazdasági válság folytán üzemük termelőképességét egyharmadára csökkentették.

Két kenyérgyára van a Bácságban, amelyek huszonhat munkással 360 métermázsas kenyeret sütnék. Egy tészta és makaroni-gyár, havi harminc métermázsas gyártóképeséggel, 80—100 munkást foglalkoztathatna. Jelenleg azonban anyagi válság következtében üzemén kívül áll.

Legnagyobb gyára a Bácságnak a beeskereki cukorgyár, amely tízezer métermázsas répat dolgoz fel naponta, vagy másfél millió métermázsát szezononként. 1200—1500 vagon kocka- és kristályenkrot gyárt és száz állandó szakmunkást, valamint 2000 szezonmunkást foglalkoztat.

Két cukorkagyár hatvan vagon termelőképességgel, százharminc munkást foglalkoztathatna. A gazdasági válság azonban a cukorkagyárakat is krízisbe döntötte. Tizenöt-husz munkással tartják fenn a redukált üzemet.

A négy huszföldolgozó vállalat 112 vagon szalámit, 37 vagon zsirt, 21 vagon szalonnát és két vagon sonkát gyárt. Százharminc munkást alkalmaz. Külön felemlíti a beeskereki vágóhidat, ahol évente 7000 szarvasmarhát, 6000 bányt és 5000 darab sertést vágnak le és 18 munkást foglalkoztatnak.

Hét tejfeldolgozó üzemben 1500 métermázsas kaeska-vaj-turót, tíz métermázsas ementálit és körülbelül 1500 métermázsas vaját gyártanak. A tejfeldolgozó műhelyekben harminc munkásnak biztosítanak kenyeret.

A három bácsági sörgyár 130.000 hektoliter sört boesájt áruba és állandóan 360—400 munkást foglalkoztat.

Tíz alkoholárut gyártó üzem működik a Bácságban és kidolgoz 500

hektoliter denaturált szeszt, 132.000 hektoliter likört, rumot konyakot és pezsgőt évente. Százharminc munkást foglalkoztatnak.

Négy jéggyár 63.000 méter jeget gyárt és tizennyolc szakmunkásnak ad állandóan munkát.

A beeskereki olajgyár 500 vagon olaj gyártására képes és 130 munkást foglalkoztathat.

Az egyetlen bácsági cipőkrémgyár (mert ilyen is van) 30 vagon cipőkrémet és négy vagon fegyvertisztításhoz szükséges zsirt készít. Negyvenöt munkást helyez el.

A két keményítőgyár 500 vagon tengeriből készült keményítőt, 40 vagon szirupot, 30 vagon dextrinát és 90 vagon keményítőhulladékot gyárt 170 munkással. Egy nagyobb és két kisebb szappangyár 28 vagon gyertyával, 90 vagon mosószappannal, három vagon illatos szappannal és egy vagon parfümáruval látja el a fogyasztó piacot. Munkásaik száma 170.

Gyógyfűszárító és kidolgozó üzem van kettő a Bácságban és 300 vagon kamillateát és egyéb gyógyszerárut gyárt, 45 állandó munkással.

Két köfeldolgozó nagyüzem, a mely 132 vagon márványt dolgoz fel hatvan munkással. Ezenkívül van még egy cementfeldolgozógyár, amely 36 munkást foglalkoztat.

Igen jelentős a téglá- és cserépgyárak száma. Nem kevesebb mint 48 kisebb-nagyobb téglagyár látja el a Bácság szükségletét, sőt exportra is képes. Hatvan millió téglá és ugyanannyi cserép a gyártási képeség és szezon idején 4000 munkásnak ad kenyeret.

Tizenegy vasöntőde 2000 mezőgazdasági gépet gyárt 1000 munkással, a 9 lakberendezési gyár 920 hálósobát, 60 ebédlőt, 250 nappali-sobát, 31.100 koporsót, 2000 ajtót és ugyanannyi ablakot gyárt és 450 munkást foglalkoztathat. Az egyetlen hordógyár 10 munkással 5000 új hordót vihet évente a piacra.

A hat bőrgyár 30.000 darab juh, 10.000 bárány, 20.000 darab borjubőrt dolgoz ki, 2 vagon bőrt állít elő cipőgyártásra és 200 darabot talpbőr használatra. 165 munkást foglalkoztathat. A 2 cipőgyár 29.600 pár cipőt gyárt és 80 munkást alkalmaz. A kaptafagyár 50.000 kaptafát készít 30 munkással.

Három szőnyeg- és szövetygyár 6120 négyzetméter közönséges szőnyeg, 2520 négyzetméter perzsa és szmirna szőnyeg és 28.800 méter szövetet gyárt 238 munkással. A négy gyapjúgyára 84.000 pár harisnyát, 5000 svetert, 500 sálát, 3900 női, 3500 gyermek garnitúrát, 12.800 darab gyapjusapkát és 30 vagon kenderárut gyárt, 416 munkást foglalkoztat. Egy hálógyár 20 munkással 50.000 kg. hálót készít. A Bácságnak van még két állami selyemgyára, amelyek 430 munkásnak adnak kenyeret.

Végül négy kalapgyára 109.800 darab kalap gyártó képességgel, 130 munkással, egy kartongyára 30—35 munkással, 16 nagyobb nyomdája körülbelül 110 munkással, egy gáz és hat nagyobb villanytelepe van a Bácságnak.

A számok beszélnek.

Sport

A Zseljeznicsarszki Atlétszki Klub február 21-én délelőtt 9 órakor tartja rendes évi közgyűlést az Osztó-vendéglőben. Minden Zsakista tartsa kötelességének a megjelenést.

A „Schwäbische” sportegyesület február 7-ikére kitűzött közgyűlést 21-ikén, vasárnap délután 3 órakor tartja meg a Feketics vendéglőben.

A bajnokság tavaszi fordulói, az egyetközi bizottság terve szerint, március 7-én kezdődnek és május 16-án végződnek.

Felelős szerkesztő távol, a szerkesztésért felel JUHÁSZ FERENC.

Terina

Modern cégtáblák készítése, épületmázolás és szobafestés, üvegcsimablatok. 178 Velikibeckerek, Knez Miletina u. 4.

Köszönetnyilvánítás.

Mindazoknak, kik felejtethetetlen jó anyánk, anyócsunk, testvéreink, rokonunk

Özv. WEISZ VILMA
szül. Rosenstock

elhalálása alkalmával részvétükkel és a temetésen való megjelenésükkel nagy fájdalomunkat enyhíteni igyekeztek, ezúton mondunk halas köszönetet.

Flesch Zoltán és családja.

Od načelnika grada Vel. Bečkereka.

Broj 1219/1926.

VI.

Nabavka odela.

Grad Veliki Bečkerek održaće prvu ofertalnu licitaciju 2. marta 1926. god. pre podne u li sati u gradonačelnikovoj kancelariji za nabavku 67 pari letnjeg odela i 71 par letnjih cipela za gr. poslužitelje, uručitelje i redare.

Rok liferovanja je 4 nedelje od predaje posla.

Ponude moraju biti snabdevene sa taksom od 100 dinara i na kuvertu naznačeno „Ponuda na odelo ili cipele”.

Kaucija se polaže u smislu 88. čl. zakona o drž. računovodstvu.

Isto tako uz ponudu mora se priključiti uverenje o nadmetačkoj sposobnosti kao i uverenje o isplaočnoj porezi, a u ponudu ima se naznačiti da su svi uslovi poznati i da se istima podvrgava.

Naknadno prispele ponude kao i one koje ne odgovaraju odredbama čl. 88, 87, 90, 91 i 93. Zakona o Drž. Računovodstvu, neće se uzeti u obzir.

Grad zadržava sebi pravo, da do deli posao onom ponudocu, koji bude stavio najpovoljniju ponudu bez obzira na cenu.

Uslovi po kojima se ima izvršiti liferacija, mogu se za vreme zvaničnih časova kod gr. računovodstva dobiti.

U Velikom Bečkereku. 26. januara 1926. god.

B. Aleksio, gradski načelnik.

A izdovoljivatai telefonja — 21.

A szerkesztőség telefonja 281.

Orient Bioskop

Szombat, febr. 6-án 5, 7 és 9 órák
Vasárnap, febr. 7-én 3, 5, 7 és 9 órák
Hétfőn, február 8-án 5, 7 és 9 órák

Bejárat: d. e. 10-1/2-ig, d. u. 1-ig
Vasár- és ünnepnapokon d. e. 10-11 óráig, d. u. 2 órák.

Baby Peggy

Tiltott házasság.

Szenzációs tragédia 6 felvonásban.

Jön! Féktelen ifjuság. Jön!

Jegygyűrűk, ékszerek, órák, varrógépek és kerékpárok

jótállás mellett, a legolcsóbb árban kaphatók

Grünfeld Ármin varrógép-, kerékpár-, óra- és ékszerüzletében Velikibecskerek, a nagyhid mellett.

Kanadába földmunkások és telepes családok.

A kanadai kormány 1926 tavaszára engedélyezte egy bizonyos számú földmunkás és parasztos család kivándorlását.

Az engedélyezett szám kicsiny és azt nem lehet túlelni. A közelebbi feltételek ingyen megtudhatók a

Canadian Pacific

Beograd, Vilzonov trg 107.
Zagreb, Petrinjska utca 40.

RÉSZLETFIZETÉSRE

elvállaljuk házak építését és javítását előnyös heti és havi törlesztésre. 206

Domonkos és Szöllösy
Aranjeva (Árany János) utca 16. szám.
Ugyanott kaphatók betonoszlopok és vályuk

Walter magántanfolyam

Előkészít középiskolai összevont magánvizsgálatokra, érettségire bármely államból 162

Budapest, Rákóczi-ut 51.

Velikibecskereken, a Korzón üzlethelyiséget keresünk mielőbbre.

Ügynököt díjazunk!

Ajánlatok Beinhauer spedicija Szubotica küldendő.

Eladó 176

inventárral együtt jól bevezetett borpinóval egybekötött búfé (depó) és bornagykereskedés.

Bővebbet „BEGA“-hirdető és közvetítő Vel. Bečkerek, a főpostával szemben.

Meghívó.

A „Velikibecskereki Temetkezési Egylet“ 1926. évi február hó 7-ikén délelőlt 10 órakor a Klub-kávéház éttermében tartja

rendes évi közgyűlését,

melyre a t. c. tagok ezennel meghívotnak.

Napirend:

1. Három jegyzőkönyvhitelítő választása.
2. Számadási jelentés 1925. évről.
3. A mérleg előterjesztése és a felelősség megadása.
4. Újra választandó 10 választmányi tag 3 és 1 tag 2 évre.
5. A választmány javaslata az elnök remunerációja tárgyában.
6. Esetleges indítványok.

170 Az egyleti vezetőség.

Üzletáthelyezés! 216

Tisztelettel értesitem a t. közönséget és üzletbarátaimat, hogy

épület- és műlakatos műhelyemet

Pupinova (Árpád) u. 1. szám alatti Róza-féle házba helyeztem át, hol minden e szakmába vágó munkát, vízvezeték felszereléseket stb. a legjutányosabb árban eszközölök. A t. közönség szíves pártfogását kéri, tisztelettel Dalnyák Mihály épület- és műlakatos. Ugyanott két fia tanoncnak fizetéssel felvétetik!

Kifogástalan karban lévő

Ford autó

teljesen felszerelve eladó. Bővebbet Ljubljanszka u. 6 (Petrovity) vagy Berberszki garázsban. 196

Allampolgársági, utlevélügyeket stb. 165

gyorsan és eredményesen intéz el a **Banatska Trgovačka Agencija** Velikibecskerek, Alekszandrova u. 27.

Perfekt 201
varrónő

házakhoz ajánkozik. Vidékre is elmegy. T. hölgyek érdeklődjenek Bega-hirdető és közvetítőnél Vel. Bečkerek, a főpostával szemben.

Vérnarancs

80, 100, 150, 160, 200 és 300-as ládákban és szép 300-as citrom állandóan kapható **Özv. Guttman Jakabné és Fiaínál** 199

Üzletáthelyezés

miatt a legfinomabb francia piperecikkek és bőrárak olcsón kaphatók

Grünberger Manó

parfüméria és manikűr szalon, Alekszandrova (Fő) utca.

Egy fűszerüzletberendezés

azonnal eladó 208

Feketics Imre

asztalosmesternél, Bogorodicsina u. 3.

Eladó egy jó állapotban levő 1 éves Róth-féle 4-6 HP **benzinmotor.**

Szteván Sztojin, 207

Vojvode Szepe u. (Mészáros Lázár és Tomasováci utca sarkán).

CSIPKÉK

nagy választékban állandóan raktáron és olcsón kaphatók 143

Divatujdonságok a Népbank Rt. rövidáruosztályában nagy raktára. az „Arany kalapács“-nál. Fő-utca. Telefon 313.

Egy 182
kocsmahelyiség,

mely műhelynek, üzletnek is alkalmas,

azonnal kiadó.

Bővebbet: Lyubljanszka u. 12. a.

Szénsav

árúsítására kerestetik

képviselő

raktárral és raktár nélkül

Pancsevón, Vel. Kikindán és Vrsacon. 217

Ajánlatok „Szénsav“ jellegre a kiadóhivatalba kéretnek

Butorozott szobát

keresek, lehetőleg a város központjában, háromtagu család részére 213

Címet „Szoba“ jelige alatt kérem a kiadóhivatalban leadni.

Építetők figyelmébe!

Elsőrendű darabos fehér méz és beocsini portlandcement

állandóan minden mennyiségben a legolcsóbb napiáron kapható

László és Pantovity cégnél Velikibecskerek, 171

Zsitni trg (Buzatér).

„Pravda“

könyv- és papirkereskedés Vel. Bečkerek, városházépület

Ajánlja dusan felszerelt raktárát a legmodernebb irodai felszerelési cikkekben. — Iskolai rajz- és írószerek. — 102

Szerb és magyarnyelvű szépirodalmi és tudományos könyvek, tankönyvek és kották legolcsóbb beszerzési forrása.

Dr. Farkity-féle magánygyógyintézet

Beogradban az összes legújabb eszközökkel felszerelve.

idegbajok: neurasthenia, hysteria, epilepsia, syphilitikus megbetegedések, hűdésék,

sebészeti-orthopedikus bajok: csont- és ízületi tuberkulózis, sérülések, hátgerincgörbülés és merevség, öröklött és szerzett testi hibák kezelésére. Azonkívül kezelnek: rheumát, vérszegénységet, skrophulozist.

Hydrotherapia, elektrotherapia, masszás, forrólégkezelés, sugárkezelés mesterséges napkura, fangópakkolás (pöstyéni iszap), mediko-mechanika.

Vezetőorvos: idegbetegségek részére dr. H. Klein, sebészeti-orthopedikus bajokon dr. C. Kájon.

Penzióárak: külön szobában 150 dinár, 2-3 ágyas szobában 120 dinár naponta.

Bővebb felvilágosítást ad az intézet Beograd, Knez Mihajlov Venac 23, a Kalimegdannal szemben. Telefon 5-89. 2451

Modern, izléses 29

ékszerek

a legnagyobb választékban.

A legjobb márkájú

fali- és zsebórák.

Szemüvegek minden kivitelben. Javítások pontosan. Javítások pontosan.

Schvab Albert

órák, ékszerész és optikus, Velikibecskerek, Alekszandrova u.

Üzletáthelyezés! 169

Tisztelettel értesitem a t. közönséget és üzletbarátaimat, hogy

épület- és butorasztalosműhelyemet

Vojvode Bojovitya (Vörösmarty) u. 11. sz. (Laux-féle ház) helyeztem át, hol a legjutányosabban vállalkok épület- és butorasztalosmunkákat, tüzeltberendezéseket stb. A t. közönség szíves pártfogását kérem, tisztelettel Madarász János, épület- és butorasztalos. Ugyanott egy fia tanoncnak felvétetik.

Kanadába

egy- és földmunkások és földműves családok a kanadai kormány engedélye folytán jövő tavaszra kivándorolhatnak.

Közelebbi feltételekről díjtalanul felvilágosítást nyújt a „TRANS-OCEANIK“ jugoszláviai utazási és szállítványozási r. t. vojvodina-i főképviselete Velikibecskerek, Vilzonov tér 3. 2576